

दैनिक

लुम्बिनी

निजी क्षेत्रबाट निरन्तर प्रकाशित पहिलो राष्ट्रिय दैनिक

हामी बोलेर मात्र
होइन पुऱ्याएर छाड्छौं

तपाईंको अत्यन्तै जरूरी चिठी एवं पासलहरू
नेपाल लगायत भारत र विश्वका प्रमुख शहरहरूमा
पठाउनु परेमा हामीलाई सम्भन्नुहोस्

सुपर काइनेटिक
कुरियर्स सर्भिस

ट्राफिक चौक हिमालयन
बैंकको साइड (सूर्य लाईफ इन्सोरेन्स भएकी
गवन) फोन:- ०७१५४२५७१

वर्ष ३७ | अंक २२६ | बुटवल | २०८२ साउन २६ गते, सोमबार | नेपाल संवत् ११४५ | Monday August 11, 2025

पृष्ठ ४

मूल्य रु. ६ मात्र

Lumbini

विमानस्थल पूर्ण सञ्चालनका लागि पुनः संघर्ष समिति

भैरहवा । गौतमबुद्ध अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल नियमित सञ्चालनका लागि स्थानीय तहको नेतृत्वमा सरकारलाई दबाब सिर्जना गर्न पुनः संघर्ष समिति गठन भएको छ ।

आइतबार रुपन्देहीको सिद्धार्थनगर नगरपालिकामा सम्पन्न उद्योगी, व्यवसायी र जनप्रतिनिधिको बैठकले गौतमबुद्ध अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलबाट नियमित उडानका लागि दबाब दिन संघर्ष समिति गठनको निर्णय गरेको हो ।

सिद्धार्थनगर नगरपालिकाका प्रमुख इश्रतियाक अहमद खाँको संयोजकत्वमा संघर्ष समिति गठन गरिएको छ । संघर्ष समितिको सहसंयोजकमा सिद्धार्थनगरका उप-प्रमुख उमा अधिकारी र सदस्यहरूमा सिद्धार्थ होटल संघ नेपालका अध्यक्ष चन्द्रप्रकाश श्रेष्ठ, सिद्धार्थ उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष नेत्रप्रसाद आचार्य, उद्योग व्यापार संगठन रुपन्देहीका अध्यक्ष दर्पण श्रेष्ठ छन् ।

यस्तैगरी, अन्य सदस्यहरूमा सिद्धार्थ उद्योग वाणिज्य संघका पूर्वअध्यक्ष महेन्द्रकुमार श्रेष्ठ, संघकै पूर्वअध्यक्ष तथा पर्यटन व्यवसायी विष्णुप्रसाद शर्मा र सिद्धार्थ सञ्जाल, रुपन्देहीका अध्यक्ष अनिलकुमार ज्ञवाली छन् ।

समितिले एक हप्तामा विमानस्थल सञ्चालनमा देखिएका समस्या, समाधानका उपाय र संघर्षका कार्यक्रमबारे खाका तयार पार्ने छ । त्यसपछि पत्रकार सम्मेलनमार्फत् आन्दोलनका कार्यक्रम घोषणा गर्ने तयारी समितिको छ ।

साथै सबै पार्टीका जिल्लास्थित र केन्द्रका नेताहरूलाई भेट गरी ध्यानाकर्षण गराउने छ । त्यसपछि विमानस्थल नियमित सञ्चालनमा नआउँदासम्म निरन्तर दबाबका कार्यक्रम गरिने नगर प्रमुख खाँले जनाए । नगरपालिकाको पहलमा भएको निजी क्षेत्र र संघसंस्थाहरूबीचको छलफलमा सहभागी निजी क्षेत्र र सरोकारवालाको अब संघर्ष गरेर जानुपर्ने निचोड निकालेपछि संघर्ष समिति गठन गरिएको छलफलमा सहभागी सिद्धार्थ उद्योग वाणिज्य संघ, रुपन्देहीका अध्यक्ष नेत्रप्रसाद आचार्यले बताए ।

सहभागी उद्योगी-व्यवसायी र स्थानीय तहका जनप्रतिनिधिले गौतमबुद्ध अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल नियमित सञ्चालनमा नआए आगामी कात्तिक १७ मा हुने रुपन्देही-३ को उप-निर्वाचन बहिष्कार गर्नेसम्मको चेतावनी दिएका छन् ।

» बाँकी ३ पेजमा

प्रदेशको भवनबाट रुट पर्मिट सेवा

मोहम्मद हबिब

भैरहवा

संघीय बजेट वक्तव्यमा निलिने भनिएको शुल्क प्रदेश सरकारको अधिकारमार्फत् सीमा विन्दुबाट निरन्तरता लिने भएपछि स्थानीय सरकारले रुट पर्मिट डेस्क नै हटाउन लगाएका छन् ।

गुनासो आएपछि शुक्रबार सीमा विन्दुमा रहेको एकिकृत जाँच चौकीमा रुट पर्मिटको रसिद काट्दै गरेको कर्मचारीलाई आइतबारभित्र हटाउने निर्देशन गरेसँगै आइतबारबाट रुट पर्मिटको डेस्क त्यहाँबाट उठेर भन्न सीमा विन्दुमै पुगेको छ । प्रदेश सरकारअन्तर्गत रहेको रुट पर्मिट डेस्क सुरुमा संघीय सरकारअन्तर्गतको भन्सार कार्यालयबाट सेवा प्रदान गरिरहेको थियो, भन्सार कार्यालयले भवन नै भत्काएपछि यातायात व्यवस्था कार्यालयबाट सेवा प्रदान भइरहेको रुट पर्मिट पुनः स्थानीय सरकारले बेलहियामा बनाएको एकिकृत जाँच चौकीबाट दिइरहेको थियो । चालु बजेट वक्तव्यमार्फत् व्यापार सहजीकरण तथा सेवा प्रवहमा सुधार ल्याउन अर्थमन्त्री विष्णुप्रसाद पौडेलले अस्थायी पैठारी हुने सवारी तथा ढुवानीका साधन र उपकरणमा भन्सार विन्दुमा महशुल संकलन गरेपश्चात् नेपालभित्र यात्रा गर्दा संघ, प्रदेश वा स्थानीय तहबाट प्रवेश शुल्क, रुट दस्तुर वा अन्य कुनै महशुल असुल उपर गर्न नपार्ने व्यवस्था गरेपछि सिद्धार्थनगर नगरपालिकाका प्रमुख इश्रतियाक अहमद खाँले आइतबार बेलहिया नाकास्थित एकीकृत जाँच चौकीमा रहेको दस्तुर डेस्क नै हटाउन लगाएका हुन् ।

संघीय सरकार र स्थानीय सरकारले आफ्नो क्षेत्रबाट हटाउन लगाएको डेस्क अहिले भने प्रदेश सरकार मातहतकै भवनमा सारिएको छ । तत्कालका लागि नेपाल प्रवेश विन्दु नजिकै रहेको पर्यटन परिषदको भवनमा उक्त डेस्क खडा गरि सेवा सुरु गरिएको छ । संघीय सरकारको बजेट वक्तव्य बाहेक कतै उल्लेख नभई प्रदेश सरकारको आर्थिक ऐनमा समावेश गरिएकोले सोही बमोजिम अस्थायी बाटो इजाजत पत्र पटकै सेवा शुल्क लिँदै आएको यातायात व्यवस्था सेवा कार्यालय भैरहवाका निमित्त प्रमुख नर बहादुर अर्यालले बताए ।

लुम्बिनी प्रदेश सरकार उद्योग, पर्यटन तथा यातायात मन्त्रालयले नेपाल आउने सवारी लुम्बिनी प्रदेशमा प्रवेश गर्दा लामो बाटो(रुट) दस्तुर, सडक सवारी यातायात तथा परिवहन ऐन २०७६ को दफा ११ सँग सम्बन्धित रही उठाउँदै आएको छ ।

» बाँकी ३ पेजमा

यस्तो छ डिंगरनगर सहकारी बचत हिनामिनाको प्रतिवेदन :

सञ्चालकबाट ८ करोड बढी अनियमितता, १२ करोड हिनामिना, २५ करोड र ८५ करोड नीतिगत अपचलन

रामबहादुर थापा
सचिव

घनश्याम तिवारी
अध्यक्ष

टिआर शर्मा

बुटवल

रुपन्देही तिलोत्तमा-३ को डिंगरनगर दूगामी बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थामा भएको बचत हिनामिना र अपचलन छानबिन गर्न गठित समितिले बुझाएको प्रतिवेदनको शारांश दैनिक लुम्बिनीले प्राप्त गरेको छ ।

जस अनुसार सञ्चालक समितिबाट ८ करोड बढी अनियमितता भएको देखिएको छ । यस्तै १२ करोड रुपैयाँ हिनामिना (खाए-मासेको), २५ करोड रुपैयाँ अपचलन र ८५ करोड रुपैयाँ नीतिगत अपचलन भएको अडिट रिपोर्टले देखिएको छ ।

सहकारीमा बचतकर्ताको बचत अपचलन भएपछि यसको सत्यतथ्य पत्ता लगाउन ७ जना स्वतन्त्र लेखापरीक्षकहरू खटिएका थिए । उनीहरूले एक महिना लगाएर अन्तिम रिपोर्ट तयार गर्दै छानबिन विशेष समितिलाई बुझाएका थिए । अडिट रिपोर्टअनुसार सहकारीले विभिन्न व्यक्तिका नाममा ३४ करोड ७ लाख ५५ हजार ८१४ रुपैयाँ गैरकानुनी ऋण प्रवाह गर्दा ९ करोड २८ लाख ३० हजार बराबरको मात्र धितो राखेको छ । यस हिसावले सहकारीको कुल ऋणमध्ये २१ करोड ७४ लाख ६६ हजार ५४९ रुपैयाँ जोषिममा छ ।

त्यस्तै व्यवस्थापक वसन्त पराजुलीले ४ करोड ७० लाख ७६ हजार १२१ रुपैयाँ अनियमितता गरेको अडिट रिपोर्टले औल्याएको छ । पराजुलीसँग उक्त रकमको व्याजसहित ४ करोड ८० लाख ९७ हजार असुलुपर्ने देखिएको पनि अडिट रिपोर्टमा उल्लेख छ ।

त्यस्तै सञ्चालक समितिले ८ करोड २७ लाख ३१ हजार ४७६ रुपैयाँ अनियमितता गरेको हुँदा उक्त रकम समितिले

जिम्मा लिनुपर्ने सुझाव पनि अडिट रिपोर्टमा दिइएको छ ।

छानबिन समितिले सहकारीका सञ्चालक समितिका कोषाध्यक्ष र सल्लाहकार समेतलाई अडिट रिपोर्ट बुझाएको १० दिन नाघिसकेको छ । समितिले उक्त अडिट रिपोर्ट सोही दिन प्रदेश सहकारी दर्ता अधिकारीको कार्यालयमा बुझाएको थियो ।

अध्यक्ष, सचिव र व्यवस्थापकविरुद्ध किटानी जाहेरी

सहकारीका बचतकर्ताहरूद्वारा गठित छानबिन व्यवस्थापन र समन्वय समितिको तर्फबाट इलाका प्रहरी कार्यालय बुटवलमा सहकारीका अध्यक्ष घनश्याम तिवारी, सचिव रामबहादुर थापा र व्यवस्थापक वसन्त पराजुलीविरुद्ध सहकारी ठगीमा किटानी जाहेरी परेको छ ।

उनीहरूविरुद्ध शुक्रबारै किटानी जाहेरी परेको इलाका प्रहरी कार्यालय बुटवलका प्रमुख प्रहरी नायब उपरीक्षक इन्द्रबहादुर रानाले बताए ।

किटानी जाहेरी परेपछि अनुसन्धान अगाडि बढेको हुँदा अनुसन्धान टुगिएपछि अभियोगन गर्ने डीएसपी रानाले जनाए । यसअघि पनि बचतकर्ताले उनीहरूविरुद्ध छानबिनको माग गर्दै उजुरी दिएका थिए । अहिलेको उजुरी सहकारी ठगीमा आएकाले अब यसैअनुसार कारबाही अगाडि बढाइने उनले बताए ।

व्यवस्थापक वसन्त पराजुली एक साता प्रहरीको हिरासत बसेर छुटिसकेका छन् भने अध्यक्ष र सचिवविरुद्ध पनि रुपन्देही जिल्ला अदालतले दुई साता अघि नै पक्राउ पुर्जी जारी भएको थियो ।

तर उनीहरू अहिलेसम्म पक्राउ नपर्दा बचतकर्ताले राजनीतिक संरक्षणको आशंका गरेका छन् । अध्यक्ष तिवारी र सचिव थापा दुवैजना कांग्रेसका स्थानीय नेता हुन् ।

गृहमन्त्री पनि कांग्रेसकै भएकाले उनीहरूलाई जोगाउने

षड्यन्त्र गरिएको बचतकर्ताहरूको आरोप छ ।

सहकारीका करिब २ हजार बचतकर्ताको रकम बैंकमा जम्मा नगरी अध्यक्ष, सचिव र व्यवस्थापकको मिलेमेलमा निजी खातामा जम्मा गरेको, सहकारीको सफ्टवेयर 'अफ आव' अर्थात् कार्यालय बिदा भएपछिको समयमा चलाएको, ऋण नलिएका व्यक्तिको नाममा ऋण देखाइएको र विनाधितो ऋण प्रवाह गरिएको भेटिएको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ ।

ऋणका फाइलमा प्रक्रिया पूरा नगरिएको, १० लाखभन्दा माथिको फाइलमा इन्जिनियरिङ मूल्यांकन नगरेको, ऋण नलिएका व्यक्तिको नाममा ऋण देखाइ महिनाको अन्त्यमा देखिएको ऋण अर्को महिनाको पहिलो साता 'शून्य' बनाइएको, नक्कली सदस्यहरू बनाएर ऋण लगानी गरेको, ऋण लगानी गरेको ६ महिनापछि सदस्य बनाएको जस्ता बद्मासी भएको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ ।

अध्यक्ष तिवारी १७ वर्षदेखि अध्यक्ष पदमा रहेका र सञ्चालक समितिमा एउटै दलका मान्छेको बर्चस्व रहेकाले मिलेमेलमा बचत अपचलन भएको आरोप छ ।

प्रदेश सहकारी ऐन, २०७६ को दफा ३७ को उपदफा (१) मा, एउटै व्यक्ति लगातार एउटै पदमा दुई पटकभन्दा बढी सञ्चालक हुन नपाउने व्यवस्था छ ।

सहकारीका अध्यक्ष घनश्याम तिवारी र सचिव रामबहादुर थापा क्षेत्री लामो समयदेखि फरार रहेकाले बचतकर्ताहरू अन्योलमा परेका छन् । उनीहरूले आफूहरूको बचत फिर्ता गर्न माग गर्दै दिनहुँ बैठक र छलफल गरिरहेका छन् ।

यस प्रकरणबारे जानकारीका लागि प्रदेश राजधानीमा रहेको सहकारी दर्ता अधिकारीको कार्यालयका प्रमुख सुरेशचन्द्र आचार्य र वरिष्ठ अधिकृत बाबुराम पन्थी दुवैले फोन उठाएनन् ।

मानिस हराएको सूचना

म यो सूचना मार्फत जानकारी गराउन चाहान्छु कि राष्ट्र भारत, उत्तर प्रदेश, (उद्योग नगर) कानपुर, दादा नगर ९२०, पिन नं. २०८०२२ को राम प्रताप विश्वकर्माको छोरा, मेरो दाइ वर्ष ३६ का सजीव विश्वकर्मा यहि मिति २०८२/०४/१८ आइतबारका दिन लुम्बिनी नेत्र विज्ञान, सिद्धार्थनगर-३, रुपन्देही, नेपाल आउने क्रममा हराएको र सोहि दिनको दिउँसो देखि उहाँसँग कुनै खालको सम्पर्क हुन नसकेको हुँदा भेटनुहुने महानुभावहरूले नजिकको प्रहरी कार्यालय तथा तल उल्लेख गरिएको ठेगानामा सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध गर्दछु ।

वितरण

नाम : सजीव कुमार विश्वकर्मा
उमेर : ३६, उचाई-६ फुट, रंग- गोरो
मोबाइल: +91 9455817935
लुगा : आकाशी रंगको टिसर्ट
र गाढा निलो जिन्स

चौकी प्रभारी दादानगर,
कानपुर नगर
8299290924

थाना प्रभारी
गोविन्द नगर
9454403726

प्राप्ती
राजीव कुमार विश्वकर्मा
२३० दादानगर कानपुर, उ.प्र. (भारत)
मो: 876569688, 7753889885,
9695419211, 9935099331

नोट: फेला पार्नुहुने जो कोहिलाई पुरस्कारको व्यवस्था गरिएको छ ।

‘मोहनी ढोरपाटन’ पुग्नै सकस

बागलुङ । ढोरपाटनको मोहनी ढुश्यले कसलाई नलोभ्याउला र ? टिकटक र फेसबुकका रिल्समा ढोरपाटनको सुन्दरता देखेर ढोरपाटन हिँडेका धेरैलाई त्यहाँ पुगे सडकले भने अप्ठ्यारोमा पार्दछ । भुजीखोलाको किनारैकिनार यात्रा गर्दा पहिलोपटक ढोरपाटन पुगेका पर्यटकलाई वर्षायामा भने निकै सास्ती हुने गरेको छ ।

बागलुङको बुर्तिबाङदेखि ३२ किलोमिटर कच्ची सडक पार गर्दै ढोरपाटन पुगेका पर्यटकले ढोरपाटन क्षेत्रको प्राकृतिक दृश्यले कष्टकर यात्रा बिर्साएको बताउँछन् । सामाजिक सञ्जालका कारण ढोरपाटन पुगे पर्यटकहरु दिनदिनै बढ्दै गइरहेको र सयौँथरिकामा बुकी फूलका कारण ढोरपाटने पर्यटकलाई लोभ्याएको छ । पर्यटकका कारण घरबास र होटलहरु फस्टाउँदै आएका छन् भने सिकार आरक्षको राजस्व सञ्चलन भइरहेको छ । महँगो मूल्यमा नाउर भारतको सिकार गर्न सकिने ढोरपाटनमा कतिपय विदेशी पर्यटक हेलिकप्टरबाट पनि पुगे गरेका छन् ।

खाल्टाबुखुँ, उकालो र हिलाम्मे सडक पार गर्दै दैनिक सयौँ सवारीसाधन ढोरपाटनमा पुगे गर्दछन् । राष्ट्रिय प्राथमिकताको सडक भएसमेत बुर्तिबाङदेखि ढोरपाटनको सडकको अधिकांश स्थानमा स्तरोन्नति हुन सकेको छैन ।

बुटवलबाट ढोरपाटनको बुकीपाटन घुम्न आएका सिजन परियारले ढोरपाटनको दृश्यले लोभ्याएर आए पनि सडक भने असहज रहेको गुनासो गरे । “ढोरपाटन उपत्यकामा मोटरसाइकल राखेर एक दिन हिँडेर बुकी पाटन पुगियो, दृश्यले निकै लोभ्यायो”, उनले भने-“ढोरपाटन आएपछि ढोरपाटन आउने दुःख बिसँदो रहेछ, यति धेरै पर्यटक आउने सडकस्तरीय हुन आवश्यक छ ।” बागलुङ बजारबाट चार दिनको पैदलमार्ग ढोरपाटनमा २०७१ सालमा सडक पुगेपछि एक दिनमा छोटिए पनि स्तरीय सडक नहुँदा पर्यटकले भने दुःख पाइरहेका छन् । पाँच वर्षदेखि हिउँदमा जेनतेन मिनी बस पुग्न थाले पनि बर्खा उक्त सडकमा यात्रुलाई सास्ती हुने गरेको छ । ढोरपाटन नगरपालिकाका कार्यवाहक प्रमुख कल्याण कायतले ढोरपाटन पुगे सडक कालोपत्र गर्नसके ढोरपाटनमा थेगी नसक्नु पर्यटक पुगे आशा व्यक्त गरे ।

उनले आरक्षले राजस्व उठाउने मात्रै काम गरेको भन्दै पर्यटकलाई उचित सूचना नदिएको बताए । “पटक-पटकको प्रयासपछिहिउँदमा त मिनीबस ढोरपाटन पुग्छ, तर बर्खामा उकालो सडक हिलाम्मे भएपछि साना सवारीसाधनसमेत जान कठिन हुन्छ, त्यहाँ अहिले जीप र मोटरसाइकल मात्रै जान सक्छन्”, कायतले भने-“बर्खा सकिँदासाथ सालभण्डी-ढोरपाटन सडक आयोजनामार्फ्त सडक स्तरोन्नतिको काम सुरु गर्ने सहमति भएको छ, बुर्तिबाङदेखि ढोरपाटनसम्मको सडक कालोपत्र भएमा ढोरपाटनले नथेगै पर्यटक यहाँ आउने देखिन्छ ।”

देशका सय पर्यटकीय गन्तव्यमा सूचीकृत ढोरपाटन विश्वभर चर्चित छ । चर्चित गन्तव्यमा पुगे सडक भने कष्टकर छ । ढोरपाटन भ्रमणका लागि बर्सेनै २० हजारभन्दा बढी आन्तरिक पर्यटक सडक मार्गबाट ढोरपाटन पुगे गरेका छन् । दुई वर्षअघिसम्म गुमानम रहेको बुकीपाटन र जलजलाजस्ता क्षेत्रमा अहिले पर्यटक हवातै बढेको छ ।

राष्ट्रिय प्राथमिकताको आयोजनाअन्तर्गत स्तरोन्नतिसँगै कालोपत्रका लागि ठेक्का लागिसकेकाले नगरपालिकाले अवरुद्ध सडक खुलाउने मात्रै काम गर्दै आएको उनले जानकारी दिए । पर्यटक बढेपछि स्थानीयको घरबास, होटल चलेको र घोडाघनीलाई लाभ मिले पनि सिकार आरक्षका कारण

पर्यटकलाई भने असहज भएको छ । ढोरपाटन जाने सडक स्तरोन्नतिका लागि चार वर्षअघि ठेक्का भए पनि ३५ प्रतिशत मात्रै काम भएको देखिन्छ । बुर्तिबाङ फल्केघरसम्मको सडक ग्राभेल गर्न ठेक्का लिएको स्वच्छन्द, ओमबुद्ध संयुक्त निर्माण कम्पनीले दसैँसम्ममा स्तरोन्नतिको काम पुनः थाल्नेगरी सहमति भएको ढोरपाटन नगरपालिकाले जनाएको छ ।

छ हजारमै पुग्न सकिन्छ ढोरपाटन

रु छ हजार खर्च गरेपछि पोखराबाटै ढोरपाटन पुग्न सकिने व्यवस्था मिलाइएको छ । पोखराको महाशिला एडेभेन्चरले अहिले दिनमा चार वटा स्कोरपियो गाडी ढोरपाटनका लागि छुटाउँदै आएको छ । महाशिला एडेभेन्चर पोखराका सन्तोष देवकोटाले ढोरपाटन पुगेको दुई दिन एक रातको रु छ हजार र बुकी पुगेको तीन दिन दुई रातको रु आठ हजारमा पोखराबाट पर्यटकहरु पठाउने गरेको बताए ।

दुई वर्षयता प्याकेजमै ढोरपाटन र बुकी पुर्‍याउँदै आएको महाशिला एडेभेन्चरले सस्तो प्याकेजै पर्यटकलाई बुकी पुर्‍याउन थालेको छ । उनले प्याकेजमा जाने पर्यटकलाई बुकीसम्म घोडामा बोला समेत लैजाने व्यवस्था मिलाएको बताउदै ढोरपाटनबाट भने पर्यटक पैदल हिँड्नुपर्ने बताए ।

एक वर्षमा आठ हजारले पर्यटक बढे

नेपालको एकमात्रै सिकार आरक्ष क्षेत्र ढोरपाटन पुगे पर्यटकको संख्यामा बर्सेनै वृद्धि भइरहेको छ । ढोरपाटन सिकार आरक्ष कार्यालय बागलुङका अनुसार ढोरपाटन घुम्न आउने आन्तरिक पर्यटकको संख्यामा एक वर्षमै आठ हजारले वृद्धि भएको छ । कार्यालयका रेञ्जर सागर सुवेदीका अनुसार आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा १५ हजार ५७३ पर्यटक ढोरपाटन पुगेकामा आव २०८१/८२ मा पर्यटकको संख्या आठ हजारले बढेर २३ हजार ६९२ पुगेको छ ।

ढोरपाटनमा सिकार खेल्नमात्रै विदेशी पर्यटक आउने गरेकामा पछिल्लो समय सिकार आरक्ष क्षेत्र अवलोकन, ढोरपाटन उपत्यका, निशेलढोर र ढोरबराह मन्दिर, बुकीपाटन र जलजलालगायतका क्षेत्रको अवलोकनका लागि आन्तरिक पर्यटक त्यहाँ आउने गरेका छन् । ढोरपाटन उपत्यकामा दुई दर्जन होटल तथा घरबास सञ्चालनमा रहेको र सोभै पोखरादेखि पर्यटकलाई प्याकेजमै ल्याउने लैजाने व्यवस्थापनका कारण पर्यटकलाई सहज भएको ढोरपाटन सामुदायिक घरबासका सञ्चालनक रामबहादुर घर्तीले बताए ।

ढोरपाटनको प्रचाप्रसार, पर्यटकीय पूर्वाधार, बुकी र जलजलामा पदयात्रा गर्ने पर्यटकका कारण पर्यटकको संख्या बर्सेनै बढ्दै गएको सुवेदीको भनाइ छ । समुन्द्री सतहदेखि दुई हजार ९०० मिटरको उपत्यकादेखि चार हजारभन्दा माथिको बुकीपाटनसम्म पर्यटक पुग्ने थालेका छन् ।

के हो ढोरपाटनको आकर्षण ?

बर्खामा फुल्ने अनेकथरी फूलले रङ्गिएको ढोरपाटन मुख्य आकर्षणका रुपमा छ । आठ किमी लामो ढोरपाटन उपत्यकामा फुलेका रातो, सेतो, पहेला रङ्गका फूल बर्खामा ढोरपाटनको मुख्य विशेषता हो । विभिन्न रङमा फुलेका फूलसँगै हरियाली बगेको समथर मैदानले आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकको ध्यान खिचेको छ । ढोरपाटन उपत्यका, प्रसिद्ध ढोरबाराही मन्दिर, ढोरपाटन सिकार आरक्षको सञ्जहालय, निसेलढोर, जलजला र बुकीपाटन ढोरपाटनका मुख्य घुम्न लायक ठाउँ हुन् ।

बर्खाको समय अन्यत्र पर्यटकीय गतिविधि शून्यप्रायः जस्तै हुँदा यसपटक भने बागलुङको ढोरपाटन पर्यटकले गुल्जार बनेको

छ । ढोरपाटन उपत्यकामा फुलेका र्खीविरङ्गी बन फूलसँगै चरेका घोडाको दृश्यले पर्यटकको मनै लोभ्याउने गरेको छ । प्रचारप्रसार र पर्यटकीय पूर्वाधारका कारण पछिल्लो समय ढोरपाटनमा बर्खामा उतिकै पर्यटक आउने गरेको पाइएको छ ।

स्थानीय ढोरपाटन सामुदायिक घरबासका सञ्चालक मिलन घर्तीका अनुसार असारदेखि भदौसम्म अन्य ठाउँमा पर्यटकको आगमन शून्य भए पनि ढोरपाटन गुल्जार बनिरहेको बताए । घोडा सफारीका कारण स्थानीयको आयआर्जनमा वृद्धि भएको छ ।

कञ्चन उत्तरगङ्गा नदी, सुन्दर र समथर भूबनोट, अनेकथरी बुकीफूल र त्यसमाथि घोडा चरिरहेको दृश्यले ढोरपाटन पुगे जोकोही लोभिने गरेको काठमाडौँबाट मोटरसाइकलमा घुम्न आउनुभएको अनिल राजवंशीले जनाए । चार हजार मिटरभन्दा माथिको बुकिपाटन एक दिनको पदयात्रामार्फत पुगेको बताउँदै उनी ढोरपाटनको सौन्दर्यता बयान गरेर नसक्ने बताउँछन् । पाटनैभरि फुल्ने वनफूल, फूलमा घोडा, भेडाबाख्रा र गाईभैसी चर्दै गरेको दृश्यले पर्यटकलाई तान्ने गरेको छ । अहिले सडक यातायात, होटल तथा घरबास सुविधा, सञ्चार सुविधाले यहाँ आउन निकै सहज भएको छ ।

गोठालाको उत्पादन गोठमै खपत

बागलुङको पर्यटकीय गन्तव्य ढोरपाटनमा पर्यटक बढेपछि भैसी र भेडी गोठाला उत्पाहित भएका छन् । बुकी पुगे पर्यटकका लागि खान बस्नमा सघाउँदै आएका गोठालाको आम्दानी बढ्दै आएको छ । पदमार्ग आसपास र बुकीपाटनमा चिया नास्ताका लागि स्थानीय उत्पादन खपत हुने गरेको छ । बुकीपाटन पुगेका पर्यटक गोठमै बस्ने र खाने गर्दा भैसीको दूध, च्यु तथा भेडाको मासु गोठमै खपत हुन थालेको हो ।

भैसीपालन गरी उत्पादित च्यु बिक्री गर्दै आएका बुकी पाटनका भैसी गोठाला ७२ वर्षीय देवबहादुर विकले चरिचरनका रुपमा रहेको बुकीपाट पर्यटकीय गन्तव्य बनेपछि गोठमै पैसा आउन थालेको बताए । बुकीपाटन उक्लनेले बिचबाटोको चेप्टेढुङ्गामा गोठबाटै चिया बिक्री गरेर राम्रो आम्दानी गरेको गुमानसिंह कुमाइले बताए । दूधको चिया खपत भएपछि च्यू र दही बनाउने फन्फन्ट नभएको उनको भनाइ छ । समुन्द्री सतहदेखि दुई हजार ९०० मिटरको ढोरपाटन उपत्यकादेखि चार हजारभन्दा माथिको बुकीपाटनसम्म पर्यटक पुगे थालेका छन् ।

‘गोठस्टे’ सञ्चालन

पर्यटकलाई लक्षित गरी बुकीपाटनमा दुई वटा गोठस्टे (गोठमा हुने बसाई) सञ्चालनमा रहेका छन् । अस्थायी रुपमा सञ्चालन गरिने गोठस्टे असारदेखि असोजसम्म सञ्चालन गरिने हाइअल्ट्रिच्युट तथा टेन्टस्टेका सञ्चालक मेहेन्द्र घर्तीमगरले जनाए । उनले चार हजार मिटर उचाइमा पर्यटकलाई लक्षित गरी अस्थायी रुपमा भए पनि खाने र बस्ने सुविधा दिएको बताए ।

उनले सादा खानालाई रु ५०० र मासु खानालाई रु ८०० मा पर्यटकलाई पस्कने गरेको सुनाए । बुकीपाटनमा जाने पर्यटकको संख्या दिनानुदिन बढ्दै गएकोले गण्डेडुङामा दुई वटा गोठस्टे सञ्चालनमा ल्याइएको छ । पछिल्लो समय ढोरपाटन आउने अधिकांश पर्यटक बुकीपाटन पुगेर गरेको ढोरपाटन सामुदायिक घरबासका सञ्चालनक मिलन घर्तीले जानकारी दिए ।

सिकारमा रमाउँछन् विदेशी सिकारी

सिकारले प्रसिद्ध कमाएको ढोरपाटनमा सिकार खेलन महँगो मूल्य तिरेर विदेशी सिकारी आउने गरेका छन् । वैधानिक रुपमा सिकार खेलन पाइने नेपालकै एकमात्र सिकार आरक्ष ढोरपाटनमा विदेशका पनाद्वय सिकारी सिकारमा रमाउन हेलिकप्टरमार्फ्त आउने गरेको छन् ।

रेञ्जर सुवेदीका अनुसार दोस्रो याममा याममा ११ नाउर र सात फ्भारलको सिकार भएको थियो । वन्यजन्तु तथा राष्ट्रिय निकुञ्ज विभागले गत माघ १५ गते सिकार गर्नका लागि कालोपत्र आह्वान गरी १३ नाउर, १० फ्भारल र १२ बँदेल गरी ३५ वन्यजन्तुको सिकार गर्ने अनुमति दिएको थियो ।

सिकार खेल्नका लागि हिमालयन वाइल्डलाइफ आउटफिट्स प्रा.लि, ट्याक्स एण्ड ट्रेन्स प्रा.लि, हिमालयन सफारीज प्रा.लि, लोबल सफारीज नेपाल, नेपाल ट्युभल एक्सपिडिसन र ओपन नेफार वाइल्डलाइफ सफारीज गरी छ वटा कम्पनीले एक आर्थिक वर्षमा दुई याममा अनुमति प्राप्त गर्दै आएका छन् । १२ बँदेलको सिकार अनुमति दिए पनि एउटा पनि सिकार नभएको उनको भनाइ छ ।

ढोरपाटनमा हरेक वर्ष (असोज-मङ्सिर) पहिलो र (फागुन-बैशाख) दोस्रो याममा सिकार हुने गर्छ । सिकार आयममा अमेरिका, अर्जेन्टिना, स्पेनिस, प्रान्सलगायत देशबाट सिकारी आउने गरेको पाइन्छ ।

एनपीएल अक्सनबाट आठ टोलीले ३७ खेलाडी छाने

बुटवल । नेपाल प्रिमियर लिग (एनपीएल) को दोस्रो संस्करणका लागि भएको भिनी अक्सनबाट आठ टोलीले ३७ खेलाडी छानेका छन् । अक्सनका लागि छनोट गरिएका १६४ खेलाडीबाट ३७ खेलाडी अनुबन्ध भएका हुन् ।

अक्सनमा आठ टोलीले पहिलो चरणमा २६ खेलाडी अनुबन्ध गरेका थिए । पहिलो चरणमा अनुबन्ध नगरिएका बाँकी ११ खेलाडी ‘विस लिस्ट’बाट छानिएका हुन् । ‘ए’ श्रेणीका चार खेलाडीलाई जनही रु १५ लाखमा खरिद गरिएको छ । दोस्रो संस्करणका लागि सबैभन्दा बढी मूल्यमा देव खनाल, अर्जुन साउद, आदिल आलम र पवन सर्राफलाई खरिद गरिएको छ । देव र अर्जुनले चितवन राइनोजबाट, आदिलले काठमाण्डू गोर्खाजबाट र पवनले कर्णाली याक्सबाट खेल्ने तय भएको छ । चारै खेलाडीलाई एउटाभन्दा बढी टोलीले भित्र्याउन खाजेबाट ‘लक्की ड्र’ मार्फत् निर्णय गरिएको थियो ।

यसैगरी दिलीप नाथ र शेर मल्ललाई लुम्बिनी लायन्सले, हेमन्त धामीलाई सुदूरपश्चिम रोयल्सले, सूर्य तामाङलाई विराटनगर किङ्सले, सन्तोष यादवलाई काठमाण्डू गोर्खाजले र युवराज खत्रीलाई कर्णाली याक्सले जनही रु १० लाखमा अनुबन्ध गरेको छ ।

यस्तै मयन यादवलाई जनकपुर बोल्सले रु ७ लाख ७५ हजारमा तथा आकाश त्रिपाठीलाई काठमाण्डू गोर्खाजले रु ७ लाखमा अनुबन्ध गरेको छ । यसैगरी शङ्कर राना, नारायण जोशी र साहिल पटेललाई विराटनगर किङ्सले, अर्जुन कुमारलाई पोखरा एभेन्जर्सले, विशाल पटेल र दुर्गेश गुप्तालाई लुम्बिनी लायन्सले, आदित्य महता र विकास आग्रीलाई जनकपुर बोल्सलेले, विपिन रावललाई चितवन राइनोजले तथा दिपक बोहरा र मिलन बोहरालाई सुदूरपश्चिम रोयल्सले जनही रु ५ लाखमा अनुबन्ध गरेको छ । उतम थापा मगरलाई काठामण्डु गोर्खाजलेरु रु ३ लाखमा अनुबन्ध गरेको छ ।

यसैगरी टेकबहादुर रावत र दीपेन्द्र थापालाई सुदूरपश्चिम रोयल्सले, सन्दीप खत्री क्षेत्री, अभिषेख तिवारी र कृष्ण पौडेललाई पोखरा एभेन्जर्सले, सचिन भट्टलाई जनकपुर बोल्सलेले, तुलबहादुर थापालाई काठमाण्डू गोर्खाजले, इमरान शेख र दीपक डुम्रेलाई कर्णाली याक्सले, लुम्बिनी लायन्सले आदिल खानलाई, विराटनगर किङ्सले श्रवण किशकुलाई तथा चितवन राइनोजले विपिन आचार्य र रञ्जित कुमारलाई जनही रु दुई लाखमा अनुबन्ध गरेको छ ।

एनपीएलको शनिबारको भिनी अक्सनमा १५० खेलाडीले भाग लिएका थिए । दर्ता भएका ४५८ खेलाडीबाट १५० जनालाई भिनी अक्सनका लागि छनोट गरिएको थियो ।

अक्सनमा ‘ए’ श्रेणीको न्यूनतम रु १० लाख र अधिकतम रु १५ लाख, ‘बी’ श्रेणीको न्यूनतम रु ५ लाख र अधिकतम रु १० लाख तथा ‘सी’ श्रेणीको

न्यूनतम रु २ लाख र अधिकतम रु ५ लाख मूल्य राखिएको थियो । योसँगै आठ टोलीमा ८८ खेलाडी आबद्ध भएका छन् । प्रत्येक टोलीमा ११-११ नेपाली खेलाडी छनोट भएसँगै अब आठवटै टोलीले कतिमा चार विदेशी खेलाडी अनुबन्ध गर्नेछन् ।

आठवटै टोलीको खेलाडी सूची

लुम्बिनी लायन्स : रोहित पौडेल (मार्की खेलाडी), सन्दीप जोरा, विवेक यादव, तिलकराज भण्डारी, अभिशेष गौतम, दिनेश अधिकारी, दिलिप नाथ, विशाल पटेल, शेर मल्ल, दुर्गेश गुप्ता र आदिल खान ।

जनकपुर बोल्ट्स : आसिफ शेख (मार्की खेलाडी), अनिलकुमार साह, शुभ कडुसाकार, किशोर महतो, ललितनारायण राजवंशी, तुलबहादुर थापामगर, रमेश सिंह, सचिन भट्ट, आदित्य महता, मयन यादव र विकास आग्री ।

सुदूरपश्चिम रोयल्स : दिपेन्द्रसिंह ऐरी (मार्की खेलाडी), विनोद भण्डारी, आरिफ शेख, अविनाश बोहरा, ईशान पाण्डे, नरेन साउद, हेमन्त धामी, टेकबहादुर रावत, दिपेश थापा, दिपक बोहरा र मिलन बोहरा ।

कर्णाली याक्स : सोमपाल कामी (मार्की खेलाडी), गुल्शन भ्ना, नन्दन यादव, अर्जुन घर्ती, दिपेन्द्र रावत, बिपिनप्रसाद शर्मा, सुनिशचिक्रमसिंह ठकुरी, पवन सर्राफ, इमरान शेख, दीपक डुम्रे र युवराज खत्री ।

चितवन राइनोज : कुशल मल्ल (मार्की खेलाडी), रिजन ढकाल, कमलसिंह ऐरी, दीपक बोहरा, अमरसिंह राउटेला, गौीम केसी, देव खनाल, अर्जुन साउद, बिपिन रावल, बिपिन आचार्य र रज्जित कुमार ।

काठमाण्डु गोर्खाज : करण केसी (मार्की खेलाडी), भीम सार्की, दिपेश कँडेल, शाहब आलम, प्रतिक श्रेष्ठ, राशिद खान, उत्तम थापा मगर, तुलबहादुर थापा, सन्तोष यादव, आकाश त्रिपाठी र आदिल आलम ।

विराटनगर किङ्स : सन्दीप लामिछाने (मार्की खेलाडी), लोकेश बम, प्रतिश जस्री, बसिर अहमद, नरेन भट्ट, सुवास भण्डारी, सूर्य तामाङ, साहिल पटेल, नारायण जोशी, श्रवण किस्कु र शङ्कर राना ।

पोखरा एभेन्जर्स : कुशल भुर्तेल (मार्की खेलाडी), दिनेश खरेल, बिपिन खत्री, सागर ढकाल, किण ठगुना, आकाश चन्द, तुरतार दास, अभिषेक तिवारी, अर्जुन कुमार, कृष्ण पौडेल र सन्दीप खत्री क्षेत्री ।

शनिबार सम्पन्न अक्सनमा खेलाडीमाथि सबैभन्दा धेरै खर्च चितवन राइनोजले तथा कम पोखरा एवेन्जर्सले गरेको छ । चितवनले रु ३९ लाख, कर्णालीले रु ३७ लाख, लुम्बिनीले रु ३२ लाख, कर्णालीले रु २९ लाख, विराटनगरले रु २७ लाख, सुदूरपश्चिमले रु २४ लाख, जनकपुरले रु २९ लाख ७५ हजार तथा पोखराले रु ११ लाख खर्च गरेको छ ।

विमानस्थल...

मुलुकका दुई ठूला दल काँग्रेस र एमालेको संयुक्त सरकार हुँदा समेत विमानस्थल नियमित सञ्चालनमा ध्यान नदिएको गुनासो उनीहरूको छ । नगरले आफैँले नेतृत्व गरेर जस्तोसुकै आन्दोलन गर्न तयार रहेको नगर प्रमुख खोले जनाए ।

उप-प्रमुख अधिकारीले उपनिर्वाचन नजिकिदै जाँदा सबै दलका ठूला नेता रूपन्देही आउने भएकाले पहिलो चरणमा ती नेताहरूलाई भेटेर छलफल गरी दबाब सिर्जना गर्नुपर्ने बताइन् ।

सिद्धार्थ उद्योग वाणिज्य संघका पूर्वअध्यक्ष तथा पर्यटन व्यवसायी विष्णुप्रसाद शर्माले सबैभन्दा पहिला विमानस्थल चलाउन आवश्यक कार्यालय खोल्नुपर्ने बताए ।

सिद्धार्थ होटल संघ नेपालका अध्यक्ष चन्द्रप्रकाश श्रेष्ठले अब आन्दोलनको विकल्प नभएको बताए ।

तीन वर्षअघि उद्घाटन भएको विमानस्थलमा अहिले अन्तर्राष्ट्रिय उडान छैनन् । केही समय दुई/चार वटा अन्तर्राष्ट्रिय एयरलाइन्स आए पनि विभिन्न कारण देखाउँदै उडान कटौती गर्दै आएका छन् ।

प्रदेशको...

विदेशमा दर्ता भएका मालवाहक बाहेकका सवारी साधान लुम्बिनी प्रदेशमा प्रवेश गरे पश्चात रुट दस्तुर लिने गरिएको छ । उनका अनुसार आर्थिक वर्ष २०८१-८२ मा यो सेवा वापत ६२ हजार ९ सय ६८ वटा सवारीसाधनलाई पटक सेवा दिई १२ करोड ८५ लाख राजस्व संकलन भएको बताए । अघिल्लो आर्थिक वर्षमा साना सवारी साधान जी कार

भ्यानमा ५ सय रहेकोमा यस आर्थिक वर्षदेखि ३ सय कायम गरिएको छ ।

लुम्बिनी प्रदेशको सडक सवारी, यातायात तथा परिवहन ऐन २०७६ को दफा ११ मा ढुवानी तथा यातायात सेवा सञ्चालन गर्ने उद्देश्यले बाहेक विदेशमा दर्ता भएको सवारी नेपालभित्र चलाउन भन्सार निस्सासित अनुमति मागेमा कार्यालय प्रमुखले तोकिएको दस्तुर लिई एक सवारीलाई एक पटकमा सात दिनमा नबढ्ने गरि एक आर्थिक वर्षमा बढीमा तीस दिनसम्मको लागि त्यस्तो सवारी नेपाल भित्र चलाउने अनुमति दिन सक्नेछ भनी उल्लेख छ ।

सेवा कार्यालयले नेपालमा भन्सार गराई आउने प्रत्येक भारतीय मोटरसाइकल र स्कुटरको २००, साना सवारी साधन जीप कारको ३०० मभौला सवारी साधनको ७०० र ठूला सवारीसाधनको १००० लिने गरेको छ ।

उद्योग, पर्यटन तथा यातायात मन्त्रालयका सचिव नारद गौतमले केन्द्रको बजेट वक्तव्यमा बाहेक कतै शुल्क नलिने भन्ने छैन । आर्थिक विधेयकमा पनि उल्लेख नभएकोले प्रदेशको राजस्वको स्रोत भएकोले प्रदेश सरकारको आर्थिक ऐनमा भएको व्यवस्था बमोजिम कर उठाइएको उनले जनाए । प्रदेशको क्षेत्राधिकार प्रयोग गरेर दस्तुर उठाइएको हो, राजपत्रमा आएको कुरा हो, यसको खारेजका लागि प्रदेश मन्त्रिपरिषद्ले निर्णय गर्नुपर्ने उनले बताए ।

प्रमुख जिल्ला अधिकारी डा. टोकराज पाण्डेले संघीय इकाईको भएकोले प्रदेशसँग बुझ्न आग्रह गरे ।

नवलपरासीमा...

ट्वाइलेट सफा गराउनुहोस्

के तपाईंको घरको शिट, नाली, जाम भयो भने चिन्ता नलिनुहोस् र सेनेटरी जगतमै बढी क्षमता, अत्याधुनिक प्रविधि, पावर फूल रोटर भ्याकुम पम्प,बिजुली नचाहिने एक मात्र सेनेटरीलाई सम्पर्क गर्नुहोस् । लोडसेडिङ्गको बेला पनि सेवा दिइने छ ।

तिनाउ सेनेटरी
बुटवल-१०, सुखानगर, रूपन्देही,
फोन: ९८५७०५८८१३,९८०७१८०८१३

सम्पर्क:

ट्वाइलेट सफा गराउनुहोस्

तपाईंको सहर बुटवल तथा लुम्बिनी अंचलमा आधुनिक जापानीय मेशिनद्वारा सेफ्टी टंकी ट्वाइलेटको रिङ्ग भरिएमा १० मिनेटमा नै सफा गरिनेछ ।

- ट्वाइलेट, वाथरुम, किचन र नाली जाम भएमा हामीलाई सम्भन्नुहोस् ।
- लोडसेडिङ्ग भएको बेलामा पनि अत्याधुनिक भ्याकुमद्वारा १० मिनेटमै सफ्टी टंकीको रिड खाली गरिने छ ।

सम्पर्क:
सुपथ मूल्यमा काम गर्ने र गराउन हामीलाई एक चोटी सेवा गर्ने मौका दिनुहोस्
सीताराम सफा सेनेटरी
भैरहवा
९८६९७८९२७५, ९८००७६०६२२

पाल्पामा थरिथरिका गाईजात्रा

कृष्ण पोखरेल
पाल्पा

तानसेनसहित पाल्पाका विभिन्न नेवारी बस्तीहरूमा गाईजात्रा निकालिएको छ । एक वर्षभित्र दिवंगत भएका परिवारका सदस्यहरूको सम्झनामा गाईजात्रा निकाल्ने परम्परा रहेको छ । विशेषगरी नेवारी समुदायमा गाईजात्रा परम्परा चलन चल्तीमा रहेको पाइन्छ ।

नेवार समुदायको बसोबास रहेको तानसेन, हाथौँक, ताहूँ भैरवस्थान, पेलावास, रिडी लगायतका क्षेत्रमा परम्परागत रूपमा गाईजात्रा निकालिएको छ ।

नेवारी समुदायमा गाईजात्रा मनाउने विभिन्न मान्यता रहेको पाइन्छ । पाल्पामा कसैले धार्मिक परम्पराअनुसार गाईजात्रा मनाउने गर्दछन् भने केही समुदायमा भने मनोरञ्जनको लागि गाईजात्रा मनाउने गरिएको छ । विगतमा मनोरञ्जनका कुनै आधुनिक साधन र प्रविधि नहुँदा विभिन्न किसिमका जात्राहरू नै मनोरञ्जनका साधनका रूपमा परिचित रहेका थिए ।

गाईजात्रालाई मृत्यु गणनाको दिनको रूपमा पनि लिने गरिन्छ । राजा प्रताप मल्लको छोराको मृत्यु भएपछि रानीले शोक गरिरहेको समयमा अन्य मानिसहरू को मृत्यु भइरहेको छ भनेर रानीलाई

सम्झाउन, वर्षभरीमा मृत्यु गणनाको रेकर्ड राख्न गाईजात्रा निकाल्ने परम्पराको सुरुवात भएको संस्कृतिविद निर्मल श्रेष्ठले बताए ।

मृतकको घरपरिवारबाट गाईजात्रा निकाल्दा मृतक व्यक्तिको स्वर्गमा बास हुने मान्यता रहेको छ । गाईजात्राको दिन यमलोकको ढोका खुल्ने भएकोले मृतकको नाममा जने पूर्णिमाको भोली पल्ट गाईजात्रा निकाल्ने चलन रहेको छ । घरपरिवारबाट मृतकको नाममा राधा कृष्ण तथा विभिन्न भगवानका रूप बनाए मानिसलाई सिंगार पटार गर्ने, निर्गुण भजन, कर्तन गर्दै, मृतकको फोटो देखाउँदै आफन्त, ईष्टमित्र, साथीभाइको साथमा तानसेनमा गाईजात्रा निकालिएको हो । आर्थिक अवस्था कमजोर भएका घर परिवारबाट भने छोराहरू जोगीको रूप धारण गरेर भिक्षा माग्ने, कसैले सक्ली गाईलाई डोन्ट्याए हिँड्ने, कसैले काम्ले गाई, बासा, ताहमचा, बनाएर गाईजात्रामा पदर्शन गर्दै आएका छन् । आजकल नेवारी समुदायको सिको गरी अन्य समुदायले पनि गाईजात्रा मनाउँदै आएको तानसेन कैलाशनगरका लक्ष्मण रावलले बताए ।

मानिसको बसाईसराइसँगै परम्परागत कला संस्कृति पनि हराउँदै गइरहेका छन् । नेवारी समुदाय तानसेनबाट विस्थापित हुँदै जाँदा परम्परागत कला संस्कृतिमा पनि कमी आएको छ । विभिन्न बहाना

तथा अत्याधिक खर्चको कारण गाईजात्रा विगतका वर्षहरूमा जस्तो चहल, पहल, भिडभाड र रौनक हराउँदै जान थालेपछि नेवा गुठी तानसेन पाल्पाले संयुक्त रूपमा गाईजात्रा निकालेको छ । नेवारी समुदायको परम्परा संस्कृति बचाउन, खर्चलाई व्यवस्थित गर्न गर्न सामूहिक रूपमा गाईजात्रा निकालिएको नेवा गुठी तानसेनका अध्यक्ष प्रकाश गम्जोलले बताए ।

तानसेनमा निकालिने सबै जात्राहरू पाल्पा दरबारमा पुर्‍याउने परम्परा रहेको छ । पाल्पा दरबार तत्कालिन समयमा पश्चिम क्षेत्रको प्रशासनिक केन्द्र रहेकोले तानसेनबाट निकालिने हरेक किसिमको जात्रा दरबारमा पुर्‍याउने परम्परा रहेको हो । गाईजात्रा लिएर दरबारमा पुगेहरूलाई सर्वसाधारणहरूले मिठाई, पानी, फलफूल, दूध खुवाएका छन् ।

सरकारले तानसेन नगरलाई सांस्कृतिक नगरको रूपमा मान्यता दिएको छ । तानसेनमा अधिकांश कला संस्कृति नेवारी र मगरी भेषभुषामा आधारित रहेका छन् । स्थानीय कला संस्कृति जोगाउन, बजार चहल पहल बढाउन नै तानसेन नगरपालिकाले गाईजात्राको दिनमा स्थानीय बिदा दिएको छ । स्थानीय कला संस्कृति जोगाउन, संरक्षण गर्न स्थानीय सरकारको प्रमुख भूमिका र जिम्मेवारी रहन्छ ।

विजय फूलबारीका सेयर सदस्यको दुर्घटना बिमा

प्युठान । विजय फूलबारी बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाले संस्थामा आबद्ध सबै सदस्यहरूको दुर्घटना बिमा गरेको छ ।

संस्थाको स्वीकृत कार्यक्रमअनुसार सदस्यहरूको १ लाख बराबरको दुर्घटना बिमा गराएको संस्थाले जनाएको छ ।

संस्थामा आबद्ध सदस्यहरूको दुर्घटनाका कारण हुन सक्ने भवितव्य जोखिम न्यूनीकरणमा टेवा पुर्‍याउन दुर्घटना बिमा गरिएको व्यवस्थापक प्रकाश बैद्यले जानकारी दिए । संस्थाले सदस्य सेवाका लागि विभिन्न प्रभाकारी कार्यक्रम सञ्चालन गरिरहेको सन्दर्भमा सदस्य दुर्घटना बिमाले सदस्य सुखाको थप महत्वपूर्ण कार्यक्रम रहेको उनले बताए ।

५ हजार ८ सय सदस्य आबद्ध रहेको संस्थाले सदस्यको निधन भएको अवस्थामा २५ हजार मृत्यु राहत कोष प्रदान गर्दै आएको छ भने सुत्केरी भेट्याट, सदस्य बिमा, घाट खर्च सहयोग, औषधि उपचार ऋण सहूलि, अस्पतालमा छुट, लघुवित्त कार्यक्रम, विभिन्न उत्पादनमूलक ऋण सेवा, बचत संकलन जस्ता कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरेको छ ।

रूकुम पश्चिममा शतप्रतिशत रोपाइँ

त्रिवेणी (रूकुम पश्चिम) । जिल्लाका छवटै स्थानीय तहका धान उत्पादन हुने क्षेत्रमा शतप्रतिशत रोपाइँ सम्पन्न भएको छ । यहाँ जेठ अन्तिम सातादेखि रोपाइँ सुरु भएको थियो ।

जिल्लाका चौरजहारी, मुसिकोट र आठबिसकोट नगरपालिका तथा सानीभेरी, बाँफौँकोट र त्रिवेणी गाउँपालिकामा धानखेती हुने गरेको कृषि विकास कार्यालय रूकुम पश्चिमले जनाएको छ । यो वर्ष समयमा वर्ष हुनुका साथै मौसमले साथ दिएकाले समयमै रोपाइँ सकिएको कार्यालयका प्रमुख भरतबहादुर बस्नेतले जानकारी दिए । उनका अनुसार जिल्लामा तीन हजार ४८ हेक्टर क्षेत्रफलमा धानखेती हुने गरेको छ ।

यहाँ खुमल-४ र ६, राधा-४ सहित अन्य हाइब्रिड जातका धानखेती हुँदै आएको कार्यालय प्रमुख बस्नेतले बताए । यो वर्ष धानखेती हुने सबै खेतीयोग्य जग्गामा रोपाइँ गरिएकाले अधिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा बढी उत्पादन हुने अपेक्षा गरिएको उनले उल्लेख गरे ।

सबै बाँभो जग्गामा धानखेती हुने हो भने खेतीयोग्य क्षेत्रफलसहित उत्पादनमासमेत वृद्धि हुने बस्नेतको भनाइ छ । खेतीयोग्य सबै

क्षेत्रमा सिँचाइको सुविधा पुर्‍याउने लक्ष्यसहित कार्यालयले काम गरिरहेकाले सिँचाइ सुविधा विस्तार भएमा उत्पादन पनि बढ्ने उनले बताए ।

धान उत्पादनलाई बढाउन चैते धानखेतीमा जोड दिइएको बताउँदै योजनाअनुसार विस्तार

गर्न नसकिएको कार्यालय प्रमुख बस्नेतले जानकारी दिए । जिल्लामा गत वर्ष १२ हजार ९५५ हेक्टरमा धान उत्पादन भएको थियो । यस वर्ष समयमै वर्षात् हुनुका साथै धानखेतीमा किरा नदेखिएकाले गत वर्षभन्दा १० देखि १५ प्रतिशतले उत्पादन बढ्ने अनुमान गरिएको

उनले उल्लेख गरे ।

उत्पादन भएकोमध्ये केही चौरजहारी र आठबिसकोट नगरपालिकाबाट जिल्ला बाहिर बिक्री गरिँदै आइएको कृषि विकास कार्यालयले जनाएको छ । धानसहित खाद्यान्नामा रूकुमपश्चिम आत्मनिर्भर नरहेको कार्यालय प्रमुख बस्नेतले बताए ।

आकर्षक डिजाइन तथा छपाई

सबै किसिमका रंगिन तथा सादा डिजाइनका साथै सम्पूर्ण छपाईको लागि सधै हामीलाई सम्मनहोस् !

आइडिया डिजाइनर्स/अफसेट प्रेस

सम्पर्कः
बुटवल-७, पुरानो बसपार्क
(सब्जीमण्डी पछाडि)
यातायात मजदूर संघको भवनमा

फोन:-०७१-५४०२९३ मो.९८५७०३५३८०, ९८४७१२३९५७
E-mail:ideapressbtl@gmail.com

न्यू होराइजनद्वारा नेपाल प्रथम दुईजनासहित ४४३ विद्यार्थी सम्मानित

बुटवल । न्यू होराइजन इङ्लिस बोर्डिङ सेकेण्डरी स्कूल बुटवलले कक्षा १२ को हालै सार्वजनिक नतिजामा ३.९६ जीपीए हासिल गरी नेपाल प्रथम हुन सफल छात्रद्वय वैभव क्षेत्री र दर्शन भट्टराईसहित उत्कृष्ट नतिजा ल्याउने ४४३ जना विद्यार्थीलाई सम्मान गरेको छ । विद्यालयले आइतबार एक समारोह आयोजना गरी विज्ञान र व्यवस्थापन संकायबाट उत्तीर्ण विद्यार्थीलाई बधाई ज्ञापन तथा आगामी शैक्षिक यात्राको शुभकामनासहित सम्मान गरेको हो ।

सो अवसरमा बोल्दै राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड प्रादेशिक कार्यालय बुटवलका प्रमुख रोमान्त तिवारीले न्यू होराइजन देशकै उत्कृष्ट शैक्षिक संस्था रहेको बताए । तिवारीले एकेडेमिक सर्टिफिकेटका साथमा विद्यार्थीहरूमा व्यवहारिक ज्ञान सीप, अनुशासन आवश्यक रहेको बताए । देशकै शैक्षिक गुणस्तर कायम गर्न न्यू होराइजनको दूलो योगदान रहेको समेत उनले चर्चा गरे ।

विद्यालय सञ्चालक समिति अध्यक्ष ज्ञानेन्द्र

कसजुले गुणस्तरीय शिक्षाका लागि न्यू होराइजन स्थापना गरेको बताउँदै उत्कृष्ट नतिजामा दिन निरन्तर सफल भइरहेको बताए ।

उनले न्यू होराइजन संस्थाअन्तर्गत क्षितिज इन्टरनेशनल कलेज कालिकानगर, बुटवल मोडेल कलेज कटैया, न्यू होराइजन कलेज डुङ्गमटोलमा विभिन्न विषयमा गुणस्तरीय उच्च शिक्षा दिइरहेको जानकारी गराउँदै अन्यत्र धाउन नपर्ने बताए ।

कार्यक्रममा विद्यालयका प्राचार्य लोकनाथ उपाध्यायले प्लस टु उत्तीर्ण भएका विद्यार्थीले स्वदेशमा अध्ययन गरी आफ्नो अब्बलता कायम गर्नु सुझाव दिए । प्राचार्य उपाध्यायले स्नातक तहको पढाइ पनि होराइजनका संस्थामा जोडिएर अगाडि बढाउन पनि सफल विद्यार्थीलाई अप्रह्न गरे । सो अवसरमा बोल्दै विद्यार्थी वैभव क्षेत्रीले सानैदेखि मनमा दृढ इच्छा र लगनशीलताले उत्कृष्ट नतिजा हासिल गर्न सफल भएको बताए । अर्का विद्यार्थी विवेक न्यौपानेले विद्यालयको सुविधासम्पन्न शैक्षिक

वातावरण, शिक्षकहरूको उत्प्रेरणा, परिवारको साथ र साथीहरूको प्रोत्साहनले उत्कृष्ट नतिजा आएको बताए । कार्यक्रममा विद्यालयका उप-प्राचार्यहरू बालकृष्ण भण्डारी, बासुदेव अर्याल, राजीव श्रेष्ठ, अभिभावक संघ रुपन्देहीका अध्यक्ष लोकनाथ उपाध्याय, अभिभावक कृष्ण पौडेल, न्यू होराइजन लेखा समिति सदस्य अशिस भण्डारी, व्यवस्थापन संकाय संयोजक प्रकाश खनाललगायतले बोलेका थिए । सो अवसरमा उत्कृष्ट नतिजामा योगदान गरेका शिक्षकहरूलाई पनि सम्मान गरिएको थियो । कार्यक्रमको सञ्चालन शिक्षक मिलन रानाले गरेका थिए ।

विद्यालयबाट विज्ञान संकायबाट कक्षा १२ को नतिजाअन्तर्गत २०७७ सालमा सुभिना श्रेष्ठले जीपीए ४ सहित नेपाल प्रथम, २०७९ मा दीक्षा गौतम र भ्रिम्या पोखरेलले ३.९५ जीपीए, २०८० मा समीप पौडेलले ३.९६ जीपीएसहित लगातार नेपाल प्रथम भएको विद्यालयका विज्ञान संकाय संयोजक प्रकाश पन्थले दावी गरे ।

स्याङ्जा अदालतमा सम्बन्धविच्छेदका मुद्दा धेरै

प्रकाश डोटेल
स्याङ्जा

जिल्ला अदालत स्याङ्जामा दर्ता भएको मुद्दामध्ये अधिकांश सम्बन्धविच्छेद (डिभोर्स) का मुद्दा रहेका छन् । आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा दर्ता भएका एक हजार ७ मुद्दामध्ये ५२१ मुद्दा सम्बन्धविच्छेदका मात्रै रहेका थिए । अदालतमा कुल दर्ता नयाँ मुद्दामध्ये ६० प्रतिशत सम्बन्धविच्छेदका छन् ।

पुराना (जिम्मेवारी सेका) ८७ सहित सम्बन्ध विच्छेदका कुल ६०८ मुद्दा मध्ये ५१८ मुद्दा फछ्यौट भएर ९० वटा मात्रै मुद्दा फछ्यौट हुन बाँकी छन् । पुराना १६ नयाँ ८५ सहित वैवाहिक सम्बन्ध अन्त्य तर्फका १०१ मुद्दामा ७७ फछ्यौट हुँदा २४ मुद्दा बाँकी रहन गएको अदालतका श्रेतेदार भूमिप्रसाद शर्मांले जानकारी दिए ।

अदालतमा पुरानो र नयाँ समेत एक हजार ३५९ मुद्दा रहेकोमा एक हजार ४४ अर्थात् ७६.८२ प्रतिशत मुद्दा फछ्यौट भएको श्रेतेदार शर्मांले जानकारी दिए । उनले ३१५ मुद्दा फछ्यौट हुन बाँकी रहेको जनाउँदै दुई वर्षभन्दा बढी समयका पुराना मुद्दा नरहेको बताए ।

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा अदालतमा दर्ता भएका अंशबण्डा ६६, लेनदेन ३०, जालसाजी २५, मानाचामल २२, चैक अनादर र लिखित बढ १७/१७ वटा, घरेलु हिंसा ४, जबरजस्ती करणी १७, बहुविवाह २, कित्तै २, लागुऔषध १६, चोरी १७, कर्तव्य ज्यान १४, अभद्र व्यवहार ९, जग्गा सम्बन्धी १३, बैकिङ कसुर १२ र अन्यतर्फ (निषेधाज्ञा, वन मुद्दा, पुनरावेदन, जुवातास,

मिलापत्र बढ, हातहतियार, दामासाही आदि) ११६ गरी एक हजार ७ वटा मुद्दा थिए ।

अदालतमा पुराना ६० र नयाँ १६९ गरी २२९ दण्ड जरिवानातर्फका मुद्दामा १६० को फछ्यौट गरी ६९ मुद्दा मात्रै बाँकी रहेका छन् । दण्ड जरिवानातर्फ चार अर्ब २९ करोड ५८ लाख ५८ हजार ७३ रुपैयाँ र कैदतर्फ १५ सय १९ वर्ष ७ महिना १३ दिन असुल गर्नुपर्नेमा अदालतले नगदतर्फ चार अर्ब ११ करोड ७८ लाख २९५ असुल गरेको छ भने कैदमा ४५७ वर्ष ११ महिना चार दिन असुल गरेको जनाएको छ ।

दण्ड जरिवानातर्फ ६९ मुद्दामा १०६१ वर्ष ८ महिना ९ दिन असुल गर्न बाँकी रहेर आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा जिम्मेवारी सेरेको जिल्ला अदालतले जनाएको छ । दण्ड तथा जरिवाना असुलमा जिल्ला प्रहरी कार्यालय स्याङ्जाले

समेत महत्वपूर्ण सहयोग पुर्‍याएको अदालतले जनाएको छ ।

जिल्ला न्यायाधीश बासुदेव पौडेलले आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा ६८ प्रतिशत मुद्दा फछ्यौट गर्ने लक्ष्य लिएकोमा ७६.८२ प्रतिशत अर्थात् ९ प्रतिशत मुद्दा फछ्यौट गरी अदालत सफल भएको जानकारी दिए । फछ्यौटका आधारमा स्याङ्जा अदालत गण्डकी प्रदेशमै उत्कृष्ट अदालत बन्न सफल भएको उनले उल्लेख गरे ।

मुद्दा फछ्यौटमा जिल्लाका सरकारी निकाय, नागरिक समाज, पत्रकारलाई धन्यावाद दिँदै जिल्ला न्यायाधीश बासुदेव पौडेलले अदालतले कार्य सम्पादन गर्दा हुने गल्तीलाई सकारात्मक आलोचनामार्फत् सुधारको सुझाव दिन अप्रह्न गरे । अदालतको सेवा प्रवाहमा सबै पक्षसँग हातेमालो गरेर अगाडि बढिने समेत उनले बताए ।

प्रो. मञ्जु एण्ड सन्स

फोन: ०७१-५३५३१७७
९८५७०६०३६८, ९८५७०६०३८४

KKJ

न्यू कूमकूम ज्वेलर्स

वि.पि. वोक, बुटवल-४, रुपन्देही

विगत १५ वर्षदेखि

तपाईंको सेवामा समर्पित

सुदेशी तथा विदेशी डिजाइनका शुद्ध सुन चाँदीबाट बनेका गर-गहनाको एकमात्र विश्वासिलो पसल

पुराना गहनाहरू संग नयाँ गहना साटनुका साथै खरिद विक्री गर्नुपरेमा हामीलाई सम्मनहोस्